

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

2017/2018. õppeaasta arvudes

Sisukord

Sissejuhatus	2
Õpilaste ja üliõpilaste näitajad	3
Üldharidus	3
Kutseharidus.....	4
Kõrgharidus	4
Täiskasvanuharidus	5
Õpetajate näitajad.....	7
Õpetajate arv õppeasutuste lõikes.....	7
Üldhariduskoolide õpetajate näitajad.....	7
Koolide arv ja suurused	9
Huvitav fakt:	9
Lasteaiad.....	9
Üldhariduskoolid	9
Kutseõpet pakkuvad asutused	10
Kõrgkoolid.....	10
Huvikoolide ja noortekeskuste arv	10
Muutused üldhariduse koolivõrgus ning kõrghariduses 2016/2017. ja 2017/2018. õppeaasta vahetumisel	11
Koolide liitmised teise kooliga.....	11
Muudatused erakoolide seas	11
Koolide liitmine lasteaedadega või koolid, mille juurde loodi lasteaiad.....	11
Gümnaasiumiastmete sulgemine.....	11
Kooliastmete vähendamine.....	11
Tegevuse lõpetamine	11
Muud muudatused.....	12
Lähiaastatel toimuvad ümberkorraldused, millest omavalitsused on teavitanud.....	12
Kõrgkoolide ühinemised.....	12

Sissejuhatus

Lähiaastatel jätkub õpilaste arvu kasv, sest peale tulevad esimesed klassid on jätkuvalt suuremad kui gümnaasiumi lõpuklassid. Septembris asub üldhariduskoolide statsionaarsesse õppesse hinnanguliselt 147 tuhat last ja noort. Aastaks 2021 jõuab see 153 tuhande juurde, mis jääb siiski väga kaugemale 1990ndate aastate lõpust, kui üldhariduskoolis käis enam kui 215 tuhat last ja noort.

Kui õpilaste üldine arv on kasvamas, siis esimesse klassi astuvate laste arv on saavutanud lae ning hakkab lähiaastatel veidi langema, jõudes nelja aasta pärast praeguse ca 15 tuhande juurest 14 tuhande juurde.

Kutsehariduses on vastuvõtt viimastel aastatel tõusnud ning kasvanud on ka kutseõppest huvitunute keskmine vanus. Lisandunud täiskasvanud õppijad tahavad tõsta oma konkurentsivõimet tööturul ning omandada uusi oskusi.

Üliõpilaste arv jätkab vähenemist, mis on seotud ka eagrupi noorte arvu üldise vähenemisega. Nii nagu kutseõppeski on üliõpilaste vanus kasvanud.

Koolide arv väheneb, kuid enamik ümberkorraldusi on seotud kooliastmete ümber korraldamisega – reeglina tähendab see munitsipaalkoolides noorte vähesuse tõttu gümnaasiumiastmetes õppetöö lõpetamist ning keskendumist põhihariduse andmisele. Seetõttu on vähenenud 12-klassiliste koolide arv ning kasvanud põhikoolide hulk.

Õpetajate töötasu jätkab kasvamist ning eri poliitikameetmetega on riik võtnud fookusesse ka lasteaiaõpetajate töötasu. Samas on üldhariduskoolis jätkuvalt probleem osakoormusega õpetajate suur osakaal (eelmisel õppeaastal oli osakoormusel enam kui 43% õpetajatest, millele peaks leevendust tooma koolivõrgu jätkuv korrastamine.

Eesti Hariduse Infosüsteemi esitavad koolid ja omavalitsused andmed novembri keskpaigaks, mistõttu uue õppeaasta täpsed õppurite arvud selguvad selle aasta lõpus.

Detailsemad haridus-, teadus-, noorte ning keelevaldkonna näitajaid leiab haridusstatistika portaalist www.haridusSilm.ee ja analüüsid ministeeriumi kodulehelt rubriigist „haridusandmed“.

Õpilaste ja üliõpilaste näitajad

Üldharidus

Kokku asub **2017/2018.** õppeaastal üldhariduskoolide statsionaarses õppes õppima ca 147 200 õpilast. Enamik kasvust koondub Tallinna ja Tallinna ümbritsevate nn kuldse ringi omavalitsuste ja teiste suuremate linnade juurde. Mujal jätkab õpilaste arv kahanemist või stabiliseerub. Prognoosi järgi kasvab statsionaarõppes laste ja noorte arv aastani 2023, kuid aastal 2030 on üldhariduses hinnanguliselt sama palju õpilasi kui praegu.

Esimesse klassi läheb sellel aastal ca 15 600 õpilast. Põhikooli 1.-6. klassi asub õppima ca 88 000 õpilast. Põhikooli 7.-9. klassi läheb ca 37 600 õpilast.

Kümnendasse klassi astub prognoositavalt ca 7 800 noort. Kaheteistkümnendas klassis asub statsionaarses õppes õppima ca 6 600 noort. Kogu gümnaasiumis ehk 10.-12. klassis asub õppima ca 21 600 noort.

Tabel: õpilaste arvu muutus 1., 10. ja 12. klassis tavakoolis. Pikemas ajavahemikus õpilaste koguarvu muutuse koos mittestatsionaarse õppega leiab õpetajate rubriigist tabelis.

Õpilaste arvud 1., 10. ja 12. klassis (statsionaarne õpe: KOV-, riigi- ja erakoolid)							
Klass	10/11 õa	11/12 õa	12/13 õa	13/14 õa	14/15 õa	15/16 õa	16/17 õa
1. klassi õpilaste arv	12 648	13 260	13 697	14 152	14 723	15 457	15 234
10. klassi õpilaste arv	9 041	8 566	8 127	7 846	7 406	7 588	7 966
12. klassi õpilaste arv	9 156	8 324	7 810	7 173	6 963	6 781	6 460
Õpilaste koguarv	138 448	136 104	134 975	135 392	137 236	140 483	143 713

Tabel: õpilaste arvu prognoos: numbrid on umbkaudsed (Allikas: Eesti Statistikaamet (RV0212), EHIS.)

Õpilaste arvu prognoos (statsionaarne õpe: KOV-, riigi- ja erakoolid)					
Klass	17/18 õa	18/19 õa	19/20 õa	20/21 õa	21/22 õa
1. klassi õpilaste arv	15 570	14 720	14 190	13 960	14 000
Õpilaste koguarv	147 190	149 670	151 280	152 580	153 580

Kutseharidus

Õppurite arv kutseõppes on kokku ca 25 000. Vastuvõtt kutsehariduses on viimasel neljal aastal veidi tõusnud, ulatudes ca 11 900 õpilaseni aastas.

Viimastel aastatel on oluliselt tõusnud kutseõppes õppijate keskmine vanus, sest on lisandunud õppijaid vanuses 25+ eluaastat, kes soovivad omandada kutset või eriala ning tõsta oma konkurentsivõimet tööturul. Kuigi täiskasvanud õppijatel on reeglina mingi varasem haridus (kesk või isegi kõrgharidus) omandatud, õpivad paljud neist neljanda taseme kutseõppes, mis eeldab põhiharidust.

Tabel: kutseõppurite koguarv püsib stabiilsena.

Kutseõppurite arvu muutus 2010-2017						
Õppeliik	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Põhihariduse nõudeta kutseõpe ¹	366	421	371	448	816	1 120
Kutseõpe põhihariduse baasil ²	655	966	1 005	2 121	4 660	6 674
Kutsekeskharidusõpe ³	15 428	14 152	13 245	12 420	11 700	11 308
Kutseõpe keskhariduse baasil ⁴	10 597	10 633	11 078	10 248	7731	5 969
Kokku	27 046	26 172	25 699	25 237	24 907	25 071

Kõrgharidus

Oodata on üliõpilaste arvu jätkuvat vähenemist. Võrreldes kuue aasta taguse ajaga on eriti vähenenud vastuvõtt bakalaureuseõppesse, mis on seotud noorte arvu üldise vähenemisega. Nagu ka teistel haridustasemetel, selguvad selle aasta lõplikud vastuvõtonumbrid oktoobris, kui kõik üliõpilased on immatrikuleeritud ja andmed on Eesti Hariduse Infosüsteemis.

Tabel: üliõpilaste koguarv kõrghariduse tasemel õpete lõikes aastatel 2011-2016.

Üliõpilaste arv						
Õppeaasta/Õpe	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
rakenduskõrgharidusõpe	20 791	20 233	17 878	15 749	14 235	13 414

¹ Põhihariduse nõudeta kutseõpe (ISCED 2C) = põhihariduse nõudeta kutseõpe + teise taseme kutseõpe + kolmanda taseme kutseõpe.

² Kutseõpe põhihariduse baasil (ISCED 3C) = kutseõpe põhihariduse baasil + neljanda taseme kutseõppe esmaõpe + neljanda taseme kutseõppe jätkuõpe.

³ Kutsekeskharidusõpe (ISCED 3B) = kutsekeskharidusõpe + neljanda taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe).

⁴ Kutseõpe keskhariduse baasil (ISCED 4B) = kutseõpe keskhariduse baasil + viienda taseme kutseõppe esmaõpe + viienda taseme kutseõppe jätkuõpe.

bakalaureuseõpe	26 571	24 525	22 661	20 550	18 899	16 849
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	4 024	3 949	3 731	3 589	3 344	3 308
magistriõpe	13 170	13 055	12 746	12 423	11 781	11 588
doktoriõpe	3 051	3 044	2 982	2 903	2 833	2 635
Kokku	67 607	64 806	59 998	55 214	51 092	47 794

Tabel: kõrghariduse tasemele **vastuvõetute arv** aastas õppetasemete lõikes aastatel 2010-2016.

Vastuvõetute arv						
Õppeaasta/õpe	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
rakenduskõrgharidusõpe	5 056	4 778	3 726	3 472	3 895	3 807
bakalaureuseõpe	6 885	6 450	6 042	5 119	5 273	5 091
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	725	703	609	631	622	628
magistriõpe	4 052	3 982	3 842	3 894	3 978	4 173
doktoriõpe	515	392	387	361	370	358
Kokku	17 233	16 305	14 606	13 477	14 138	14 057

Täiskasvanuharidus

Alates 2009. aastast on täiskasvanute osalus elukestvas õppes ületanud 10%. Eelmisel, 2016. aastal osales elukestvas õppes 15,7% 25–64aastastest täiskasvanutest⁵. Selle aasta teises kvartalis juba 18,3 protsenti. Üldhariduses oli 2015/16. õppeaastal täiskasvanud õppijaid 5 377. 2016/17. õppeaastaks oli see näitaja tõusnud 5 448 õppijani. Kutseõppesse õppima asunud täiskasvanud õppurite (25+ õppurid) osakaal tõusis 2016/17. õppeaastal võrreldes eelmise õppeaastaga – 2015/2016 oli 25-aastaseid või vanemaid õpilasi 31,9%, 2016/17. õa-l oli see näitaja tõusnud 35,1%-ni. 30-aastaste ja

⁵ Täiskasvanute osalemist elukestvas õppes mõõdetakse koolis või koolitusel osalemisena küsitlusele eelneva 4 nädala jooksul (25–64-aastaste seas). Näitaja selgitatakse välja Eesti tööjõu-uuringuga.

vanemate täiskasvanute arv kõrghariduses on viimasel kuuel õppeaastal näidanud langustendentsi. Õppeaastast 2011/12 on see vähenenud 1 915 üliõpilase võrra.

Tabel: Täiskasvanud õppijate hulk on eriti palju kasvanud kutsehariduses.

Täiskasvanud õppijaid tasemehariduses							
	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Mittestatsionaarses õppes õppijad üldhariduses	7 491	6 879	5 970	5 075	5 279	5 377	5 448
Täiskasvanud õppijad kutsehariduses (25+)	4 767	5 370	6 101	6 770	7 366	7 933	8 801
Täiskasvanud õppijad kõrghariduses (30+)	14 019	14 196	14 062	13 623	13 076	12 611	12 281

Tabel: 25–64-aastaste osakaal (%), kes osalesid tasemeõppes või koolitusel viimase 4 nädala jooksul.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Eesti	6,0	6,5	7,0	9,7	10,5	11	11,9	12,8	12,6	11,6	12,4	15,7
EL kesk.	9,6	9,6	9,4	9,5	9,5	9,3	9,1	9,2	10,7	10,8	10,7	10,8

Õpetajate näitajad

Õpetajate arv õppeasutuste lõikes

Õpetajate arv on jätkuvalt oluliselt suurem kui ametikohtade arv, mistõttu märkimisväärselt suur osa õpetajatest töötab osalise koormusega.

Tabel: õpetajate ning õpetajate ametikohtade arv⁶ eelmisel, 2016/17. õppeaastal.

Üldhariduskoolide õpetajate arv	14 581 inimest	Üldhariduskoolide õpetajate ametikohtade arv	12 067 ametikohta
Kutseõppeasutuste õpetajate arv	2 173 inimest	Kutseõppeasutuste õpetajate ametikohtade arv	1 364 ametikohta
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate arv	7 927 inimest	Koolieelsete lasteasutuste õpetajate ametikohtade arv	7 555 ametikohta

Üldhariduskoolide õpetajate näitajad

Munitsipaalkoolide õpetajate miinimumpalk on kolme aastaga (2013. aasta vs 2016. aasta) kasvanud 34% ning keskmine palk ca 30%. Viimase nelja ja poole aastaga on munitsipaalkoolide õpetajate keskmine palk kasvanud ca 40%.

Tabel: õpetajate keskmine (ja miinimum-) palk võrdluses Eesti keskmise palgaga.

Aasta	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Munitsipaalkooli õpetajate keskmine brutokuupalk	797€	812€	930€	1025€	1135€	1206€
Õpetaja miinimumpalk	644€	644€	715€	800€	900€	958€
Eesti keskmine brutokuupalk (ESA)	839€	887€	949€	1005€	1065€	1146€
Munitsipaalkooli õpetajate keskmine palk osakaaluna Eesti keskmisest palgast	95%	92%	98%	102%	107%	106%

⁶ Õpetajate ametikohtade arv – tegemist on täistööajale taandatud ametikohtade arvuga

Õpetajate ametikohtade ja õpilaste suhtarv on väga madal – viimastel õppeaastatel on see olnud ligikaudu 12 õpilast õpetaja ametikoha kohta, kuid 15+ aastat tagasi ulatus pea 19 õpilaseni õpetaja ametikoha kohta. Pärast 2012/2013. õppeaastat, mil õpilaste ja õpetajate suhtarv oli allpool tabelis vaadeldava perioodi madalaim, on viimasel neljal õppeaastal täheldatav väike õpilaste ja õpetaja ametikohtade suhtarvu tõus.

Viimasel ehk 2016/17. õppeaastal oli nii õpetajate kui ka õpetajate ametikohtade arv võrreldes aasta varasema ajaga tõusnud. Samas juba viimased 8 õppeaastat on õpetajad töötanud keskmiselt 0,83 ametikoha koormusega ehk kõikumised õpetajate ja õpetajate ametikohtade arvus ei ole keskmisele koormusele mõju praktiliselt avaldanud. Paljud üldhariduskoolide õpetajad töötavad osalise koormusega. TALISE uuring (keskendub 7.-9. klassi õpetajatele) näitab, et paljud osakoormusel olevatest õpetajatest sooviksid töötada täiskoormusega. Töökorraldus koolis sõltub koolijuhhi personalipoliitikast ning koolipidaja koolivõrgupoliitikast.

Tabel: õpetajate ning õpilaste arvu muutus. Õpilaste arvu muutus KOV-, riigi- ja erakoolide tavaõppe lõikes leiab üldhariduse rubriigist

Õppeaasta	Õpetajate arv	Õpetaja ametikohtade arv	Õpilaste arv statsionaarses õppes	Õpilaste arv statsionaarses ja mittestatsionaarses õppes	Õpilaste arv õpetaja ametikoha kohta
1997/1998	16 880	11 984	217 501	224 086	18,7
1998/1999	16 919	12 960	217 577	223 660	17,3
1999/2000	18 434	14 324	215 841	222 200	15,5
2000/2001	18 278	14 050	212 184	218 555	15,6
2004/2005	15 974	13 864	183 951	190 879	13,8
2005/2006	15 827	13 670	173 822	180 963	13,2
2006/2007	15 183	13 003	164 024	170 994	13,2
2007/2008	15 039	12 845	155 071	161 961	12,6
2008/2009	14 682	12 452	147 519	154 481	12,4
2009/2010	14 701	12 203	141 802	149 641	12,3
2010/2011	14 394	11 970	138 448	145 939	12,2
2011/2012	14 263	11 902	136 104	142 983	12,0
2012/2013	14 203	11 882	134 975	140 945	11,9
2013/2014	14 226	11 739	135 392	140 467	12,0
2014/2015	14 329	11 680	137 236	142 515	12,2
2015/2016	14 409	11 820	140 483	145 860	12,3
2016/2017	14 581	12 067	143 713	149 161	12,4

Tabel: üldhariduskoolide õpetajate jaotus koormuse alusel 2014/2015 kuni 2015/2016 õppeaastal.

Koormus (EHIS)	Protsent õpetajatest	
	2015/2016	2016/2017
<0,5	17,3%	16,6%
0,5-0,99	27,2%	27,0%
1	48,7%	47,0%
>1,0	6,8%	9,3%

Koolide arv ja suurused

Huvitav fakt:

Eelmisel õppeaastal (2017) oli suurim kool Viimsi Keskkool 1 395 õpilasega, väikseim Prangli Põhikool 5 õpilasega. Mõlemad koolid on Viimsi valla koolid. Ka erakoolis Oja (Viljandi linn) õpib 5 õpilast.

Lasteaiad

Eestis oli 2016/2017. õppeaastal 635 lasteaeda. Alushariduses osales 2016. aasta seisuga 93,6% 4-aastastest kuni kooliealistest lastest. Viimastel aastatel on alushariduses osalemine püsinud stabiilne.

Üldhariduskoolid

Algava õppeaasta eel on Eestis 530 üldhariduskooli, sh

- ❖ 58 on 1-6-klassilised põhikoolid;
- ❖ 293 on 1-9-klassilised põhikoolid;
- ❖ 164 on põhikooliosaga või n-ö puhtad keskkoolid/gümnaasiumid (ehk 1-12. klass ja 10-12.klass);
 - ❖ nende seas on 21 n-ö puhast gümnaasiumit, mille seas on 12 riigigümnaasiumi (ainult 10.-12. klass);
- ❖ 15 on täiskasvanute gümnaasiumid.

Väikeseid ehk alla 100 õpilasega gümnaasiumiastmeid (10-12. klass) oli eelmise õppeaasta seisuga 77 ja alla 50 õpilasega 46.

Väga väikeseid ehk alla 30 õpilasega põhikooli oli 21 ja nende seas ka seitse hariduslike erivajadustega õpilaste kooli. Alla 30 õpilasega 1–6-klassilisi kooli oli 31.

Kutseõpet pakkuvad asutused

Algaval õppeaastal saab kutsehariduse tasemeõppes õppida 33 kutseõppeasutuses ning viies riigiomanduses kutseõpet pakkuvas rakenduskõrgkoolis.

- ❖ 33 kutsekooli seas on:
 - ❖ 26 riigikutseõppeasutust;
 - ❖ 4 erakutseõppeasutust;
 - ❖ 3 munitsipaalkutseõppeasutust.

Kõrgkoolid

2017/2018. õppeaastal saab kõrgharidust omandada kokku 20 õppeasutuses, mille hulgas on:

- ❖ 6 avalik-õiguslikku ülikooli;
- ❖ üks eraülikool;
- ❖ 8 riigi- ja 5 erarakenduskõrgkooli;

Huvikoolide ja noortekeskuste arv

Huvikoolide arv on aastate jooksul märkimisväärselt suurenenud ning registreeritud huvikoolide arvu kasv on jätkunud ka viimastel aastatel. Tabelis õppeaasta kohta käivas statistikas kajastatakse ainult nende huvikoolide arvu, kes on oma andmed vaatlusaluse õppeaasta kohta EHISes õigeaegselt kinnitanud.

Tabel: 2008. aastast alates on EHISes registreeritud huvikoolide arv peaaegu kahekordistunud.

Õppeaasta	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
Huvikoole	359	410	416	527	562	591	625	597
Avatud noortekeskusi	222	210	210	227	237	246	247	263
Huvikoole 1000 noore kohta	1,1	1,29	1,34	1,74	1,9	2,03	2,2	2,1
Avatud noortekeskusi 1000 noore kohta	0,68	0,66	0,68	0,75	0,8	0,85	0,87	0,93

Muutused üldhariduse koolivõrgus ning kõrghariduses 2016/2017. ja 2017/2018. õppeaasta vahetumisel

Enamik koolivõrgus toimuvaid muudatusi on seotud koolide ümberkorraldamise või liitmisega.

Koolide liitmised teise kooliga

Vana-Kalamaja Täiskasvanute Gümnaasium liidetakse Tallinna Linnamäe Vene Lütseumiga, Tallinna Merekalda Kool liidetakse Tallinna Kuristiku Gümnaasiumiga, Kodila Põhikool liidetakse Alu Lasteaed-Algkooliga, Klooga Kool ja Lehola Kool liidetakse Laulasmaa Kooliga (lisaks liidetakse kooliga ka Klooga Lasteaed), Harmi Põhikool liidetakse Kose Gümnaasiumiga.

Muudatused erakoolide seas

Tegevust alustab viis uut erakooli, kolm kooli Tallinnas (Loovalt tulevikku kool, Tallinna Rahvusvaheline Kool, Avatud Kool), üks Kuressaares (Luce Kool) ja üks Võrus (Väike Werrone Kool).

Koolide liitmine lasteaedadega või koolid, mille juurde loodi lasteaiad

Voore Põhikoolile, Albu Põhikoolile ja Kallaste Koolile liidetakse juurde lasteaiaid ning Lasila Põhikooli juurde luuakse lasteaiaosa, kõik need koolid jätkavad tegutsemist lasteaed-põhikoolidena.

Gümnaasiumiastmete sulgemine

Varstu, Haljala, Taebla ja Puhja gümnaasiumitest kaob gümnaasiumiaste, koolid jätkavad tegutsemist põhikoolidena (Varstu Keskkool jätkab lasteaed-põhikoolina).

Kooliastmete vähendamine

7.-9. klasse ei avata enam Misso Koolis ning Kodila Põhikoolis.

Tegevuse lõpetamine

Tegevuse lõpetavad Sõmerpalu Põhikool ja Vatla Põhikool.

Muud muudatused

Tali Põhikool-Lasteaed lõpetab tegevuse I ja II kooliastmes ning jätkab tegevust lasteaiana. Haabneeme Kool alustab õppe korraldamist III kooliastmes.

Lähiaastatel toimuvad ümberkorraldused, millest omavalitsused on teavitanud⁷

Järk-järgulised ümberkorraldamised täistsüklikoolist põhikooliks ehk gümnaasiumiastmete sulgemine seoses uute klasside avamata jätmisega

- ❖ Juhan Liivi nim. Alatskivi Keskkool (2018/2019 õppeaasta)
- ❖ Puka Keskkool lasteaed-põhikooliks (2018/2019 õppeaasta)
- ❖ Tsirguliina Keskkool (2018/2019 õppeaasta)
- ❖ Leisi Keskkool (2019/2020 õppeaasta)
- ❖ Kiili Gümnaasium (2020/2021 õppeaasta)

Ümberkorraldamine põhikooliks

- ❖ Paide Gümnaasiumi ja Paide Ühisgümnaasiumi ning Rapla Vesiroosi Gümnaasiumi ja Rapla Ühisgümnaasiumi ümberkorraldamine põhikoolideks seoses riigigümnaasiumi loomisega toimub alates õppeaastast 2018/2019

Kõrgkoolide ühinemised.

1.augustil 2017 ühines Eesti Infotehnoloogia Kolledž Tallinna Tehnikaülikooliga

⁷ Kuna teavitamise tähtaeg on 5 kuud enne ümber korraldamist, siis võib mõnel juhul omavalitsusel otsus olla tehtud, kuid sellest pole veel riiki ametlikult teavitatud.